

Umetnici insp.irišu: Miloš Vučićević

October 31, 2017

Intervju: Nađa Lazarević

Trudeći se da izbegnem ustaljene početke intervjuja, u nekoliko prvih redova staviću samo ovo – Miloš Vučićević završio je Slikarstvo u Trebinju, a njegovo ime, u svetu umetnosti, u poslednje je vreme vrlo frekventno. Razlog tome je prva samostalna izložba koja je podjednako poučila i podjednako ostavila publiku da se zapita i preispita. Zašto sam i sama izbegla ustaljeni uvod – videćete u odgovorima ovog mladog umetnika. Ovaj intervju biće sjajan obrok mudrosti ili sjajan dodatak u jednom običnom danu.

Kako si se odlučio za slikarstvo i umetnost kao glavni poziv u svom životu?

Odluka, kao i svaka druga, nije nimalo jednostavna. Ona traži dosta **preispitivanja** i samosvesti o samome sebi, pa i o prostoru u kome egzistiram. Naprotiv, moja odluka traje i dan danas, odnosno moj poziv je takav da mi je jednostavno onemogućeno da izaberem stranu - stranu umetničkog delovanja ili stranu osnovne ljudske egzistencije, te odluka kao takva ne može nikad biti donesena. I to mi jako prija. *Plivati između vode i vazduha, vode koja vuče dole i vazduha koji mi daje dah, odnosno život.*

Kako su izgledala tvoja prva izlaganja i čega se prvo setiš prilikom postavki izložbi od ranije?

Do sada sam imao samo jednu samostalnu izložbu, ali i nekoliko značajnijih grupnih. Ne bih rekao da sam neko ko je dosta izlagao, naprotiv, izlagao sam vrlo malo, ali verujem - i **odabrano**. Nikada nisam težio nekom kvantitetu i ispunjavanju bibliografije pojedinim mestima koja meni lično nisu od neke važnosti.

U tim prvim počecima svog stvaralaštva, već na trećoj godini studija, izložio sam svoj rad u galeriji „Dado Đurić” na Cetinju, u okviru projekta *DECODING*, odnosno jedne velike izložbe 33 autora sa prostora Bosne i Hercegovine. Tada sam po prvi put osetio značaj i posebnost toga da pripadate nekome. Iskustvo u kasnijim izložbama mi je donelo samo **strpljenje** i pažljiv proračun u realizaciji same postavke.

Sa grupom umetnika iz Trebinja sam osnovao *RIZBA*, jedan savremeni prostor dijaloga, promišljanja i kontempliranja savremene umetnosti kao takve, što je kasnije rezultiralo otvaranjem par grupnih **izložbi** kao i realizaciji nekoliko projekata, manifesta i članaka o umetnosti.

I naravno, kada se setim svojih prvih početaka i ovih danas, mogu se pohvaliti da sam napredovao u smislu pročišćavanja i dovođenja likovnog dela u stanje samostalne **poetike**.

Svesni današnje situacije u umetnosti i u kulturi, šta tebi daje snagu i želju da i dalje stvaraš?

Kada biste otišli u rudnik u Majdanpeku i pitali radnike koje tamo rado isto pitanje, verovatno bi vam svi odgovorili da je njihova snaga u tome da jednostavno mogu da plate račune i prehrane svoju porodicu. Pravo je pitanje šta je moja **hrana** koja mi daje život i energiju da stvaram. Ne bih rekao da je to novac, jer naravno od umetnosti ne zarađujem. Istina je da nisam još nijednom prodao svoj rad.

Što se tiče umetnosti, situacija nije nikada bila drugačija od ove danas, i retko koja epoha kroz istoriju je donela umetnicima **blagostanje**. Postoji nekolicina koja može da živi od umetnosti i to je uglavnom to. Tako da ne očekujem neki preterani uspeh u svojoj karijeri narednih godina, ako do toga i dođe biće mi jako drago i pomoći će mi zasigurno finansiranju dalje produkcije i ulaganju u umetnost.

A prava hrana je nešto iznutra što vas konstantno tera da nešto čačkate, **istražujete**, zapisujete, crkate ili snimate - nije bitno. Meni bi najveći otrov u životu bio kada ne bih ništa radio. *Zato stvaram da bih živeo i živim da bih stvarao.*

Kojih umetnika se najčešće setiš dok stvaraš?

Iskreno, ne prija mi da imam neke **uzore** u svetu umetnosti, a pod tim mislim da ih ističem i idealizujem kao važne figure, motive za stvaranje. Ali smatram da su oni u počecima svake karijere potrebni i jako važni. Nabrojaću nekoliko kojih se rado setim dok stvaram: katkad dok stojim i **čekam** *Bas Jan Adera*, dok slikam *Pjer Sulaž* ili *Roberta Madervela*, dok snimam *Kjubrika*, *Kris Markera*, *Vlatka Gilića* dok mislim, *Franci Alisa* dok

čitam zamišljam sebe u knjigama, dok spavam *Mladena Stilinovića*. Tako da je za mene umetnost **proces** i bilo šta da radim - smatram da je u nekim okvirima elemenat nekog prošlog, sadašnjeg ili budućeg rada.

Opiši nam tvoje „Stepenice uspeha”?

Da, to je naziv moje nedavne samostalne izložbe pod nazivom „*Stairs of Success*”. Upravo preispitivajući figuru mene kao **umetnika** koji nešto saopštava, kazuje ili čini neku radnju, situaciju, u mogućnosti sam da razgovaram sa sobom sa prostorom, ali i sa publikom.

Radovi su bili postavljeni tako da svaki zasebno za sebe okupira određeni prostor. Kada se krećete od prvog rada do poslednjeg, pravite određenu putanju u prostoru koju sam sam projektovao. Ta **putanja** vas vodi od poetike mene - autora koji vam saopštava neku priču, te u nemogućnosti saopštavanja i pritiska vode na moje lice - vi zapravo ništa ne čujete. Crn zatvoren prostor kao simbol spomenika doprinosi onoj raspravi o **smrti** umetnika. Sledeći rad projekcija takođe priča jednu ličnu priču, ali i društvenu. Moja projekcija je na vrhu stepeništa, ali ne i ja sam. Serija crteža preispituje stepenice i označava ih simbolički digitalnim jezikom. Rad „*The Story of Departure*”, preispituje jedan manifest društva koje napušta ovaj prostor i **odlazi** u neke bolje krajeve. Na kraju dolazimo do „*Realizma*” koji je predstava hiperstvarnosti u kojoj živimo.

Ukoliko stepenice ne postoje – šta se onda dešava?

U krajnjem cilju stepenice ne postoje kao neki jasan sled događaja. One su imaginarno sredstvo do uspeha, te samim tim i uspeh lični, društveni, kolektivni postaje

paradigma **savremenosti**, njen paradoks. Tako da stepenice uspeha svojom imaginacijom postaju naša stvarnost, idealizovana sadašnjost i imaginarna budućnost.

Kako je izgledao proces ličnog preispitivanja, ali i društvenog i političkog ispitivanja radi stvaranja izložbe?

Donekle je to preispitivanje išlo tako daleko da sam sumnjao da li da izložbu uopšte i izvedem. Naravno, izložba je prethodno osmišljena, konkretizovana i konceptualizovana, bilo je potrebno samo fizički doći u prostor i postaviti radove. Činilo mi se da moj **duh**, taj unutrašnji, nije želeo da otvori prostor za druge ljude. Realnost je takva da jedina stvar koju dobijete realizovanjem izložbi jeste **satisfakcija**. Kao da ne želite da kažete sebi da živite u takvom jednom suludom vremenu kao danas, gde jako mali broj ljudi uopšte i posećuje izložbe, a još manje priča o tome. Pogotovo u jednim ovako malim marginalizovanim sredinama. Mi kao umetnici i radnici u kulturi upravo i želimo da obrnemo čitavu tu stvar, da pokažemo ljudima da se za umetnost vredi boriti, jer je to ono što nas određuje. Upravo to što nas određuje je meni donekle mistifikovalo „*trn sumnje*“, preispitujući odnos mene kao autora, društvo, ali i **državu** pitanjima „*šta je to što je meni država dala da bih ja njoj dao*“ ili čak društvo. U takvim situacijama treba biti krajnje sebičan i drzak, i reći sebi da ne treba ništa očekivati, već treba raditi to zbog **sebe**. Nije ni to dobro jer je to ona utopija, priča sama zbog sebe.

Verujem da, što se tiče poetike u tim radovima, jasno možemo videti upravo to delovanje društva, države, politike, ličnih uverenja, **psiholoških** stanja i uticaja na mene kao autora koji se manifestuju kroz moj rad.

Kakvi su bili tvoji utisci kada se završila istoimena postavka?

Generalno sam jako zadovoljan. Postavka same izložbe je bila takva da ste mogli bukvalno da uđete u moj lični prostor i da ga sagledate iz više različitih okvira. Negde ste bili posmatrač, negde učesnik, a negde ste mogli da **dodirnete** i čujete prostorne instalacije, video projekcije i sl.

Izložba ja naišla na pozitivne komentare publike, ali i mojih dragih članova *Udruženja vizuelnih umetnika Užice*.

„Postavljajte pitanja, ne očekujte odgovore“. Na koja pitanja odgovore još nisi dobio?

To je izvedeni zaključak ove izložbe. Vratimo se malo unazad. Pre nekoliko meseci dok sam radio u Gimnaziji kao profesor likovne kulture, rado sam sa đacima odlazio u galeriju i tu bismo čitav jedan čas pričali o **umetnosti**. Pošto ja jako volim da pričam, a oni vole da slušaju, uvek sam potencirao da bilo šta u životu da rade, čitaju ili gledaju - da uvek postavljaju **pitanja** o tome šta su doživeli dok su to radili. Jer šta ih to zapravo uči da kritički posmatraju svet oko sebe. Tako je i u umetnosti, *vi ne možete posmatrati umetnost ako joj ne postavljate pitanja*. Katkad i umetnička dela sama postavljaju pitanja, ali ne daju odmah odgovore ili ih ne daju nikad. Nadam se da sam upravo to postigao ovom izložbom - jednu društvenu katarzu pitanja i odgovora. Odgovor kao i stepenice, može biti imaginaran.

Kakvi su tvoji planovi i želje u budućem periodu?

Trenutno sa *Udruženjem* radim na jednom jako važnom projektu, *Festivalu savremene umetnosti VIDEOPARK*, koji bi trebao da se održi sledeće godine u avgustu mesecu, u Užicu, kao jedan od pobednika projekata *ERSTE fondacije*. Nadamo se da će **Užice** tom prilikom dobiti jedan alternativni izlagački prostor, gde bi neiskorišćene gradske celine bile maksimalno iskorišćene u svrhu promocije savremene umetnosti. Cilj mi je da nastavim školovanje na nekom od inostranih univerziteta u Evropi, pa se trenutno bavim učenjem jezika, kao i popunjavanjem dokumentacije za **stipendiju**.

Tako da mi je plan da nastavim da se bavim svojim poslom i onim što mi daje snagu i slobodu. Nikada nisam postavljao visoke ciljeve sebi, ali smatram da je život jedan veliki ispit, te da ako ne postavimo za lestvicu viši **cilj** nego što nam se čini da trenutno možemo da ga realizujemo, nećemo položiti ispit.

#intervju

insp.